

מניפסט לאי-הכרה בהתנהלות הפדרציה הרוסית

הבסיס המשפטי, האתי והפוליטי של עקביות הכרחית

אל מי הוא פונה

אל ממשלות המדינות החברות באיחוד האירופי ואל כל המדינות החתומות על אמנות ז'נבה. אל המוסדות הבינלאומיים. אל כל אזרח המאמין שהחוק חל על כולם או אינו חל על איש. ואל מי שבקראו את המניפסט הראשון של פלטפורמה זו תהא אם מחברו מיישם את אותה אמת מידה על כל מפרי המשפט הבינלאומי. מסמך זה הוא התשובה.

I. הקדמה

ב-24 בפברואר 2022 פלשה הפדרציה הרוסית לאוקראינה. לא «מבצע צבאי מיוחד»: תוקפנות מזוינת נגד מדינה ריבונית, בהפרת סעיף 2(4) של מגילת האו"ם — הנורמה המכוננת של הסדר הבינלאומי שנבנה על חורבות מלחמת העולם השנייה.

מאז: ערים שנמחקו, תשתיות אזרחיות שהותקפו באופן שיטתי, הוצאות להורג מתועדות בבוצ'ה ובאירפין, גירושים המוניים. ב-16 במרץ 2022 הורה בית הדין הבינלאומי לצדק לרוסיה להשעות מיד את הפעולות הצבאיות. רוסיה התעלמה מהצו. בית הדין הפלילי הבינלאומי הוציא צווי מעצר נגד הנשיא פוטין. רוסיה הגיבה בהגשת כתבי אישום נגד שופטי בית הדין.

מניפסט זה אינו נובע מהשתייכות למחנה. הוא נובע מאותו עיקרון המכונן את המניפסט הראשון של פלטפורמה זו: אף מדינה אינה מעל המשפט הבינלאומי. אף אחת.

II. הילדים המגורשים

מבין כל הפשעים המתועדים, אחד מגדיר את טבעה של מלחמה זו יותר מכל אחר.

אוקראינה תיעדה בפירוט — עם מקום מוצא ומיקום נוכחי — יותר מ-19,500 קטינים שגורשו לרוסיה או לשטחים הכבושים. הערכות מעבדת המחקר ההומניטרי של אוניברסיטת ייל עולות על 35,000. החוקרים זיהו 210 מתקני מעצר וחינוך-מחדש, הפרושים על פני 5,600 קילומטרים מהים השחור ועד האוקיינוס השקט: מחנות קיץ, בתי ספר לצוערים, בתי יתומים, בסיס צבאי, מנזר.

ילדים אלה מקבלים שמות חדשים, מסמכים מזויפים, אזרחות רוסית. הם נמסרים לאימוץ כפוי. הם נענשים אם הם מדברים אוקראינית. הם משובצים בתוכניות צבאיות-למחצה שבהן הם לומדים לאחוז

בנשק ולהישבע אמונים למדינה שעקרה אותם ממשפחותיהם. חלקם מאומנים להילחם — אולי נגד ארצם שלהם.

רק כ-1,300 שבו הביתה.

העברה כפויה של ילדים מקבוצה אחת לאחרת היא אחד המעשים המכוננים של רצח עם לפי סעיף II, פסקה (e), של האמנה למניעת רצח עם וענישתו משנת 1948. לא בדרך של אנלוגיה. לא בפרשנות מרחיבה. לפי לשון הנורמה כפשוטה.

III. המסגרת הנורמטיבית שהופרה

- סעיף 2(4) של מגילת האו"ם — איסור שימוש בכוח נגד שלמותה הטריטוריאלית של מדינה אחרת
- סעיף II(e) של אמנת רצח העם — העברה כפויה של קטינים
- סעיף 49 של אמנת ז'נבה הרביעית — איסור גירוש אזרחים משטח כבוש
- סעיף 8 של חוקת רומא — פשעי מלחמה, כולל גירוש בלתי חוקי
- צו בית הדין הבינלאומי לצדק מ-16 במרץ 2022 (אוקראינה נ' הפדרציה הרוסית), שטרם בוצע

ב-17 במרץ 2023 הוציא בית הדין הפלילי הבינלאומי צווי מעצר נגד **ולדימיר פוטין**, נשיא הפדרציה הרוסית, ונגד **מריה לבובה-בלובה**, הנציבה הנשיאותית לזכויות הילד, בגין גירוש והעברה בלתי חוקית של ילדים אוקראינים. זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שראש מדינה של חברה קבועה במועצת הביטחון הוא מושא לצו מעצר בינלאומי.

IV. הבסיס המשפטי לאי-הכרה

הסעיפים בדבר אחריות מדינות (ARSIWA), ועדת המשפט הבינלאומי/או"ם (2001), סעיפים 40 ו-41, קובעים כי נוכח הפרות חמורות של נורמות קוגנטיות של המשפט הבינלאומי, מוטלת על שאר המדינות החובה: לא להכיר בחוקיות המצב שנוצר מן ההפרה; לא להושיט עזרה או סיוע לקיום מצב זה; לשתף פעולה כדי לשים קץ להפרה באמצעים חוקיים.

איסור התוקפנות ואיסור רצח העם הם נורמות קוגנטיות (*jus cogens*). חובת אי-ההכרה אינה אופציה פוליטית: היא חובה משפטית.

V. מבחן העקביות — איפה ואיפה

כאן מניפסט זה נבדל מכל מסמך דומה. כי האיחוד האירופי, מול רוסיה, כבר עשה את מה שהחוק דורש. הוא אימץ חבילות סנקציות חסרות תקדים. הקפיא את רזרבות הבנק המרכזי הרוסי. תמך בפומבי בצווי בית הדין הפלילי הבינלאומי. קלט מיליוני פליטים. הוא הצהיר, במעשים קונקרטיים, שהתנהלותה של מדינה תוקפנית לא תוכר כחוקית.

ואז, מול הפרות של אותן נורמות קוגנטיות שביצעה מדינת ישראל, הוא בחר בשתיקה, בהסתייגויות, בשיתוף פעולה רצוף.

כפל מידות זה אינו פרט דיפלומטי. זהו פצע שהציוויליזציה המשפטית המערבית הסבה לעצמה.

ישראל מוגדרת «הדמוקרטיה המערבית היחידה במזרח התיכון». יפה: מי שטוען להשתייכות למערב טוען גם ליסודותיו — עליונות החוק על הכוח, אחריותו של השלטון, שוויון בפני החוק. עקרונות אלה לא נולדו אתמול: הם לוטשו במאות שנים של פילוסופיה, מהפכות, חוקות ובתי משפט. הם הדבר היקר ביותר שיש למערב להציע לעולם.

לפטור מן החוק דווקא את המדינה המכריזה על עצמה כחלק ממסורת זו משמעו להפוך את משמעותה. דמוקרטיה מערבית אינה נשפטת באמת מידה נמוכה יותר: היא נשפטת באמת המידה הגבוהה ביותר, כי זו אמת המידה שהיא עצמה מכריזה עליה. ההשתייכות למערב אינה חסינות — היא נטילת אחריות.

כשאירופה מטילה סנקציות על רוסיה בגין גירוש ילדים ושותקת לנוכח מי שמשמש בזרחה לבן מעל אזורים אזרחיים, היא אינה מגינה על ישראל: היא מבזה את עצמה. היא מכריזה בפני העולם כולו שהמשפט הבינלאומי הוא כלי נגד אויבים, לא עיקרון. ובאותו רגע כל רודן עלי אדמות מקבל את הטיעון שחיפש: הכללים שלכם הם צביעות.

משפט בינלאומי המיושם באופן סלקטיבי אינו משפט: הוא כוח המחופש לעיקרון. וכל יישום סלקטיבי מחליש את כל היישומים — כולל הצודקים, כולל אלה נגד רוסיה. מי ששותק על פשע מטעמי ברית הופך את גינוי כל השאר לפחות אמין.

VI. צעדים קונקרטיים

1. המשך אי-ההכרה בכל סיפוח טריטוריאלי רוסי באוקראינה, כולל קרים
2. שיתוף פעולה מלא עם בית הדין הפלילי הבינלאומי לביצוע הצווים נגד פוטין ולבובה-בלובה
3. סנקציות ממוקדות נגד כל הגופים המעורבים בגירוש קטינים — כולל החברות המתועדות בדוח ייל ממרץ 2026
4. תמיכה פעילה בתוכניות לזיהוי ולהשבת הילדים המגורשים
5. יישום אותן אמות מידה על כל מדינה שהתנהלותה מפרה את אותן נורמות קוגנטיות — ללא חריגים גיאופוליטיים

VII. הבחנה יסודית

מניפסט זה אינו נגד רוסיה כאומה, ולא נגד העם הרוסי. אלפי אזרחים רוסים מחו נגד מלחמה זו ושילמו במאסר, בגלות, בחיים. עיתונאים רוסים תיעדו את פשעי ממשלתם שלהם. אימהות רוסיות חיפשו את בניהן שנשלחו למות במלחמה שלא בחרו.

ההבחנה בין מדינה, ממשלה ועם אינה ויתור רטורי: היא היסוד של כל חשיבה משפטית ומוסרית רצינית. היא חלה על רוסיה בדיוק כפי שהיא חלה על ישראל. זו אותה הבחנה, כי זה אותו עיקרון.

הצהרה סופית

איני מכיר בחוקיות התנהלותה של הפדרציה הרוסית באוקראינה. איני מכיר בגירוש 19,500 ילדים כ«פינוי הומניטרי». איני מכיר בסיפוח שטחים כ«משאלי עם». איני מכיר בתוקפנות כ«מבצע מיוחד». ואני דורש שהחוק שאירופה ידעה ליישם על רוסיה ייושם על כולם – החל במי שמכריז על עצמו כחלק מהמערב ומערכיו. כי החוק חל על כולם, או שאינו חל על איש.

אסמכתאות משפטיות

- מגילת האומות המאוחדות, סעיף 2(4)
- האמנה למניעת רצח עם וענישתו (1948), סעיף II(e)
- אמנת ז'נבה הרביעית (1949), סעיף 49
- חוקת רומא של בית הדין הפלילי הבינלאומי, סעיף 8
- בית הדין הבינלאומי לצדק, צו מ-16 במרץ 2022, אוקראינה נ' הפדרציה הרוסית
- בית הדין הפלילי הבינלאומי, צווי מעצר מ-17 במרץ 2023 (פוטין, לבובה-בלובה)
- ARSIWA (ועדת המשפט הבינלאומי/או"ם 2001), סעיפים 40-41
- Yale HRL, Willing Accomplices (מרץ 2026); דוח על 210 המתקנים (ספטמבר 2025)